

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ПІД ОЗИМИЙ РІПАК

к.т.н., доцент Мартишко В.М.

Пацюк О.Д. студент групи МА-171

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Технологічний процес вирощування озимого ріпаку складається з ряду послідовно виконуваних операцій, які направлені на створення сприятливих умов для росту і розвитку рослин з метою підвищення продуктивності та одержання високих врожаїв цієї культури, забезпечення та покращення родючості ґрунту, зменшення впливу хімічних навантажень на навколишнє середовище. Технологія вирощування ріпаку включає в себе підбір поля, систему підготовки ґрунту та удобрення, догляд за посівами, збирання і післязбиральну доробку насіння.

Спосіб обробітку ґрунту під озимий ріпак в основному визначається строком між уборкою попередника і оптимальним строком сівби ріпаку. Якщо цей строк становить 30 днів, можна обробляти ґрунт декілька разів та глибоко заробити соломі плугом. Якщо строк скорочується до 10-14 днів, краще використовувати важкі дискові борони. Вимоги до рівномірної заробки соломи при цьому зростають, так як в короткий проміжок часу потрібно забезпечити її максимальне перегнивання. Прискорити перегнивання соломи можна додатковим застосуванням азоту N_{15} на 1 т рослинних решток з одночасним використанням біодеструктора стерні «Фурор» (3 л/га). При

умові скорочення строку менше 10 днів, можна проводити лише мінімальний обробіток ґрунту.

Розпочинають обробіток ґрунту під ріпак озимий відразу після збирання попередника обробкою стерні «Фурором» (3 л/га) та негайним луценням важкими дисковими боронами на глибину 12-16 см. Після дискування проводять основний обробіток полицевими плугами. Так як, зазвичай, між основним обробітком і сівбою залишається мало часу, ґрунт не встигає осісти і як наслідок відновити капілярні зв'язки, тому ефективним буде використання плугів з ґрунтоущільнювачами. Глибину оранки слід щороку змінювати для того, щоб попередити утворення плужної підшви. Оранку після зернових рекомендується проводити на глибину 20-25 см, а після однорічних і багаторічних трав на 25-27 см. Сходи бур'янів, по мірі появи їх на полі, знищують шляхом проведення культивацій.

Важливою передумовою не лише отримання дружніх сходів, а й доброї перезимівлі є вирівнювання поверхні поля. Це дає змогу уникнути утворення гребнів і «блюдець». Гребні взимку промерзають глибше, спричиняють зимове висушування коренів, випирання рослин із подальшим оголенням коренів. Передпосівним обробітком вирівнюють мікрорельєф, створюють дрібно-грудкувату структуру посівного шару, за необхідності проводять коткування. Культивацію під посів ріпаку проводять безпосередньо перед самою сівбою на глибину 4-5 см.